

VETERINARY SCIENCES

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ АБОРТІВ У СОБАК В УМОВАХ ПЛЕМІННОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЗВЕЗДНОЕ СЧАСТЬЕ» КІНОЛОГІЧНОЇ СПІЛКИ УКРАЇНИ КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Марчук Микола Миколайович,
магістр

Гудзовата Сабіна Вікторівна,
магістр

Корейба Людмила Володимирівна,
к.вет.н., доцент

Дуда Юлія Вікторівна,
к.вет.н., доцент

Дніпровський державний аграрний університет

Роман Лілія Григорівна,
к.вет.н., доцент

Одеський державний аграрний університет

Вступ. Аборт – це переривання вагітності на будь якій стадії з наступним розсмоктуванням зародка, зігнанням з матки мертвого плода або недоноска, або ж затриманням у матці мертвого плода з наступною його муміфікацією, мацерацією чи путрифікацією.

Розрізняють аборти повні (при загибелі усіх плодів) у багатоплідних тварин і неповні (коли один чи декілька плодів гинуть, а інші розвиваються і народжуються).

За клінічними ознаками аборти можуть бути ідіопатичні (коли дія чинника спрямована на плід), симптоматичний (коли чинник діє на організм самки), аліментарний, токсикозний, кліматичний, травматичний, медикаментозний, інфекційні та інвазійні. Заразні аборти досить небезпечні,

оскільки швидко поширюються серед тварин.

Аборти заразного походження у собак реєструються дуже рідко. Їх етіологія, патогенез та розповсюдження вивчені не достатньо.

Тому, мета наших досліджень полягала у вивченні причин виникнення, поширення абортів серед собак в умовах племінного підприємства.

Матеріали і методи. Дослідження проводили в умовах племінного підприємства «Звездное счастье» кінологічної спілки України Криворізького району Дніпропетровської області. Матеріалом для дослідження були собаки різних вікових груп і порід: йоркширський тер'єр, чіхуахуа, померанський шпіц та безпорідні. Статистичну обробку даних здійснювали шляхом вивчення ветеринарної звітності та журналів обліку клініки ветеринарної медицини «Панда» та Криворізької міської державної ветеринарної лікарні ветеринарної медицини, що обслуговують племінне підприємство «Звездное счастье».

Клінічні дослідження хворих тварин проводили з використанням загально прийнятих методів діагностики: збір анамнезу, загальний клінічний огляд з проведенням пальпації, перкусії, аускультатії та термометрії. При необхідності вивчали епізоотичну ситуацію, умови утримання та годівлі, контакти із іншими тваринами до прояву і в період перебігу хвороби; наявність інфекційних, інвазійних й незаразних захворювань; тривалість та динаміку розвитку хвороби.

Результати і обговорення. Впродовж останніх чотирьох років в умовах розплідника були зареєстровані одиночні випадки клінічно виражених абортів за хламідіозу з вигнанням мертвих плодів (фото 1).

Фото 1 і 2 Абортовані плоди собак

Для підтвердження діагнозу використовували тест «ХЛАМИ-ДС-R-IgG». Матеріал для дослідження – сироватка крові хворих собак. Результат був сильно позитивним (5.88К при нормі 0,7К). За лабораторних досліджень були виявлені такі види збудника хламідіозу як *Chlamydia abortus* та *Chlamydia pecorum*. Після підтвердження діагнозу призначали засоби етіотропної терапії.

Для лікування собак, хворих на хламідіоз, застосовували три курса етіотропної терапії по 7–10 діб з перервами у 7–10 діб. При цьому застосовували такі фармакологічні препарати як «Азимед» та «Ровамицин», «Офлоксацинвет 10%» та «Байтрил 5%», «Дорин-Р» та «Юнидокс Солютаб», імуностимулятор «Циклоферон», антигістамінний засіб «Диазолин-Дарница», гепатопротектори «Ессенціале форте», «Ковертал», вітаміни згідно настанов і рекомендацій. Для нормалізації біоценозу «Біфидумбактерин», «Лінекс».

За тваринами, які абортували доглядали, враховуючи загальний стан та характер виділень із статевої щілини. При затримці у матці мертвих плодів та послідів призначали міотоніки (окситоцин). Часто виникала необхідність у профілактичному застосуванні антибіотиків. За неефективності медикаментозного методу плоди вилучали з матки оперативним шляхом проводячи оваріогістероектомію.

Муміфікація – це наслідок асептичної трансформації з наступним висихання плода (плодів) у матці. Ознак, які вказують на наявність муміфікованих плодів у матці не реєстрували, так як загальний стан собак при цьому не змінюється. Муміфіковані плоди у собак (фото 3) виводились під час родів разом із нормально розвиненими цуценятами і надавати при цьому допомогу не доводилось.

Фото 3. Муміфікований плід собаки

Путрифікація (емфізематозний плід) – це гнилісний розпад плода, що супроводжується утворенням сірководню, аміаку, вуглекислоти та інших продуктів розпаду тканин.

Фото 4 і 5 Путрифікація плодів у собак

При гнильному розпаді у матці собак декількох (усіх) плодів (фото 4 і 5) утворюється велика кількість токсинів, які всмоктуються в кров'яне русло, викликають загальну інтоксикацію, напруження стінок матки чи параліч міометрію і ведуть до загибелі тварин. Єдиним радикальним методом лікування путрифікації є виконання оваріогістеректомії.

Висновки.

1. В умовах племінного підприємства «Звездное счастье», клініки ветеринарної медицини «Панда» та Криворізької міської державної ветеринарної лікарні ветеринарної медицини, за останні чотири роки кількість випадків геніальної форми хламідіозу у собак (56%) віком 1–6 років збільшилась майже 2,7 рази, що частіше (80% випадків) викликається *Chlamydia abortus* та *Ch. Resorum* і реєструється в весняно-осінній період.

2. Для підтвердження діагнозу на хламідіоз використано ІФА, результат якого на виявлення антитіл IgG до хламідій був сильно позитивний 5,88.

3. Найбільш розповсюдженою формою хламідіозу серед собак розплідника була генітальна, що характеризувалась неплідністю, прихованими

й клінічно вираженими абортами, народженням мертвих та нежиттєздатних цуценят.

4. Найкращий лікувальний ефект хламідійної інфекції виявлено у першій дослідній групі, де застосовували: «Офлоксацинвет 10%», «Ровамицин» та «Дорин – Р». При цьому 90% тварин одужали, 10% залишились сумнівно хворими.

5. У собак розплідника (10% випадків) реєстрували такі закінчення абортів як муміфікація та путрифікація. Муміфіковані плоди виводились під час родів разом із нормально розвиненими і доношеними цуценятами. За путрифікації плодів оперативну допомогу (оваріогістеректомію) проводили в однієї тварини.